

Snokamossen varnande exempel

Länsstyrelsen har föredömligt avvisat det brittisk-svenska energibolaget Eco Energy Worlds planer på Sveriges största solcellspark Snokamossen i Torup.

Ett skrämmande bevis, där internationella finansintressen brutalt försökt exploatera ett svenskt Klass 1 objekt med ”*mycket höga naturvärden för regionen och är av internationellt eller nationellt bevarandevärde. De är oftast till stor del opåverkade och behöver bevaras för framtiden. Inga ingrepp som kan påverka eller ytterligare påverka hydrologin bör tillåtas*”.

Området är dessutom tillrinningsområde för vattenskyddsområdet Nyebro, en viktig reservvattentäkt som ska skyddas enligt EU-kommissionen för att klara framtida klimatförändringar. Tyngden av 170.000 solpaneler, betongplattor, kablar och stängsel (ca 10.000 ton) hade raserat hydrologiska och ekologiska system. Stängsel utgör flyghinder i mörker (orrspel) och paneler kan misstolkas som vattenytor. Mossens unika karaktär har byggts upp sedan istiden och lagrar stora mängder biologisk kol. Skydd av våtmarker bidrar till att nå klimatmålen.

Bolaget driver inga egna anläggningar. Bolaget har tidigare salufört 15 miljötillstånd i UK till finansbolag, som kan exportera energin via PPA-avtal. 50 % av energin som tillförs elområde 4, passerar till den fossilbaserade europeiska marknaden. Tyska intressenter planerar sin andra transportkabel. EEW har redan planer på att omprojektera sin ansökan i närheten och att hitta alternativa lokaliseringar.

Projekt Snokamossen visar tydligt att frågan om stora solcellsanläggningar måste lyftas till nationell nivå. Sverige saknar en korrekt nationell energi- och klimatstrategi, enligt Århuskonventionens Artikel 7, som kräver information och allmänhetens medverkan. UN har underkänt EU-kommissionens passivitet. Kommissionen har tvingats fastställa handlingsplan för samtliga medlemsstater att omgående inleda processer för nya nationella energi- och klimatstrategier i samverkan med allmänheten och redovisa detta senast 2023-06-30.

Kommissionen har också fastställt en **akut strategi för återställning av biologisk mångfald 2030** med tvingande åtgärder för redovisning av nya skyddade områden senast 2023. Krisläge råder. Efter utvärdering kan strängare åtgärder och lagstiftning bli nödvändiga. De naturskyddade arealerna kommer att öka från 7 till 20-30 % av landets yta.

UN:s IPCC:s rapport *Klimat i förändring 2022* förutsätter 30-50 % globalt skyddade naturområden. Regeringen kräver att 30 % av jordens land och hav ska skyddas i UN:s reviderade konvention för biologisk mångfald (regeringsdeklaration 2021-10-12).

Statliga betänkanden behöver tid för implementering.

➤ SOU 2020:73. Skogsutredningen. Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skog.
➤ SOU 2021:51. Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar. Alla arter ska inventeras för rätt beslut.
EU har också initierat skydd av vattentillgångar (Dricksvattendirektivet 2020) och planer för framtida torka (2019), samt ändringar i plan- och bygglagen och miljöbalken så att MKB-projekt för industriområden med betydande miljöpåverkan, ska prövas genom detaljplaneläggning (2021). Regeringen är därmed skyldig att avbryta pågående projekt och först uppfylla internationella åtaganden om utökade arealer för naturvård, innan markresurser upplåts för internationell exploatering. Detta ska ske i en demokratisk process på nationell nivå, enligt kommissionens handlingsplan för nationella strategiska planer. Genom samverkan mellan myndigheter, kommuner och allmänhet.

Målet för en nationell strategisk plan för storskalig solenergiproduktion bör vara att utvärdera konsekvenser för ekosystem, klimat och biologisk mångfald, upprättande av kommunala tilläggsplaner, samordnad markanvändning på redan förstörda områden (vindkraft, deponier, kraftledning), förbud mot placering på jordbruksmark samt stimulering av kommunala solenergiföretag för lokal konsumtion.

Ove Björklund
God Livsmiljö Hylte